NEGOCIERILE ROMÂNO-BULGARE

DELA CRAIOVA SUNT PE SFÂRŞITE

CHESTIUNILE PRINCIPALE, PRIVITOARE LA TERITORIU, PAR SĂ FI FOST TERMINATE.— (PRIN TELEFON DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL)

Craiova, 21 August

Ziua de azi pare mai calmă, mai liniştită şi de aceea pare şi mai apăsătoare.

Nu se mai văd maşini cu delegaţi oprind în faţa palatului rezidenţial, şi nici plecând de acolo.

Chiar în biroul de presă unde era atâta animaţie, acum domneşte acalmia.

Câţiva gazetari, 3—4 la număr, citesc liniştiţi ziarele de dimineaţă, în timp ce grosul lipseşte, fiind duşi în oraş, unii pe la parc, alţii pe la muzee, alţii vizitează uzina electrică sau instalaţiile de alimentare cu apă însoţiţi, bine înţeles, de ai noştri.

Nici şefii celor două delegaţii, cari au lucrat aseară până după miezul nopţii, nu au luat contact azi.

Lucrează, însă, intensiv, toate subcomisiunile la chestiunile de detaliu, căci marea problemă, chestiunea teritorială, pare să fi fost terminată.

De altfel acest lucru se putea desprinde şi din comunicarea mea de eri. Mai adaug, acum, că de azi dimineaţă lucrează împreună cei doi experţi militari: d. general Potopeanu din partea României cu d. general Popoff din partea Bulgariei.

Azi d. a., d. Al. Cretzianu, şeful delegaţiei române, a lucrat împreună cu d. general Popoff, expertul militar al delegaţiei bulgare.

Celelalte comisiuni au lucrat separat, ca şi până acum.

Nu s'a dat presei nici un comunicat.

*

Este vorba ca mâine, unii din membrii comisiei bulgare să se ducă spre a vizita unele localităţi din preajma Craiovei sau mânăstiri din Vâlcea ori Gorj.

N. C.

TRATATIVELE ROMÂNO-MAGHIARE DELA TURNU-SEVERIN

LUCRĂRILE EXPERŢILOR. — D. GENERAL DRAGALINA CHEMAT LA BUCUREŞTI

(PRIN TELEFON DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL)

T. Severin 21 August

Cu toate că preşedinţii comisiunilor româno-maghiare, d-nii miniştri plenipotenţiari dr. Valer Pop şi André de Hory lipsesc de Luni seara, plecaţi fiecare să raporteze personal guvernelor respective, totuşi comisiunile de tehnicieni au continuat, intens, lucrările de documentare. Experţii români, statisticieni şi militari, au lucrat neîntrerupt dimineaţa şi după amiaz, până la ora când telefonez, şi când d. general Corneliu Dragalina, care prezida lucrările, a fost chemat, urgent, la Bucureşti de d. ministru Mihail Manoilescu.

Azi la ora 16, d. general Dragalina a părăsit T. Severin, însoţit de d. profesor Sabin Mănuilă.

Altă activitate este aceea a propagandei efective, pe care o duc, reprezentanţii ministerului nostru de externe şi ai direcţiunei presei şi propagandei.

De relevat este faptul că această propagandă urmăreşte cu absolută obiectivitate numai relevarea realităţilor etnice şi istorice.

VIZITA DE POLITEŢA

D. George Vălimărescu, şeful de protocol al delegaţiei române, a făcut azi dimineaţă, între orele 12 şi 13, o vizită de curtoazie d-lui general Naday, din Marele Stat Major ungar, rămas şeful delegaţiei maghiare.

In cursul convorbirii d. general Naday şi-a exprimat dorinţa nu numai a unei cât mai depline înţelegeri, ci şi speranţa într'o colaborare cât mai reală între cele două naţiuni limitrofe, cu misiuni istorice importante în această parte a Europei.

Asupra sosirii d-lui ministru André de Hory, care e aşteptat să vină mâine seară, d. general Naday şi-a exprimat convingerea că se va înapoia cu cel mai bun spirit de înţelegere.

G. L.

NOUI CONSILIERI REGALI

Monitorul Ofcial de eri publică următorul decret regal:

Sunt numiţi membri ai Consiliului Nostru de Coroană:

I. P. S. S. Nicodim Munteanu, Patriarhul României;

I. P. S. S. Nicolae Bălan, Arhiepiscop de Alba-Iulia şi Sibiu; Mitropolit al Ardealului, şi

I. P. S. S. Alexandru Nicolescu, Mitropolit greco-catolic al Blajului.

DELA C. F. R.

Calcularea te rmenului liber de locaţie

Direcţia comercială cfr. face cunoscut, că ordinul circular nr. 123.296, publicat în Foaia oficială cfr. nr. 1221/940, nu modifică dispoziţiile paragrafelor 309 şi 328 din tariful local de mărfuri, prin care termenele libere de locaţie şi magazinaj se prelungesc cu orele de noapte şi de sărbători legale.

Fac excepţie cazurile prevăzute la paragraful 308 şi acelea, când la ora închiderii magaziei, termenul liber rămas disponibil este de cel mult două ore, în care caz descărcarea, respectiv încărcarea este obligatorie, indiferent dacă s'au scos sau nu scrisorile de trăsură dela casă, sau dacă s'au început sau nu operaţiunile de încărcare sau descărcare.

Se precizează cu acest prilej că ora închiderii magaziilor este ora 20.

Se vor respecta întocmai dispoziţiile, prevăzute în instrucţia III-a comercială, art. 65, punctul 1, alineatele 3 şi 4, privind avizarea transporturilor în zilele de sărbători legale.

Noui di spoziţii

cu privire la călătoria militarilor

Direcţia comercială c.f.r. face cunoscut că, până la noui dispoziţii, cu începere dela 20 August staţiile c.f.r. vor putea emite militarilor concentraţi buletinul de însoţire şi pe baza telegramelor emanate dela autorităţile militare, dacă aceste telegrame vor fi vizate de garnizoanele militare locale; iar acolo unde nu sunt garnizoane, de către posturile de jandarmi.

Pentru justificarea emiterii buletinelor se va nota numărul telegramelor.

Vizita d-lui min istru Caracostea la Cr aiova

Craiova, 19 August

Azi a sosit în localitate d. ministru Caracostea care a fost însoţit de d. prof. Marcu secretar general la ministerul educaţiei naţionale.

D. ministru a convocat la primăria municipiului într'o conferinţă pe toţi directorii şi directoarele de şcoli şi licee şi corpul didactic din localitate, expunând felul cum înţelege d-sa să activeze şcoala şi corpul didactic, pentru a putea împlini marele rol ce are de îndeplinit în viaţa statului.

A dat corpului didactic o serie de îndrumări şi îndemnuri în legătură cu misiunea ce are.

Apoi însoţit de d. insp. şcolar Ilie Ioan a vizitat colegiul naţional „Carol II", şcoala normală de fete şi externatul „Regina Elisabeta".

La ora 1 p. m. a urmat o masă la restaurantul „Cina" dată în onoarea d-lui ministru.

Au ţinut cuvântări d. ministru Caracostea care a toastat pentru M. S. Regele Carol II; d. Titu Staicu secretar general al ţinutului Olt, I. P. S. S. Nifon mitropolitul Olteniei, Valentin Gabrielescu ajutor de primar din partea municipiului şi d. prof. Ilie Ioan inspector şcolar al ţinutului Olt.

Cu prilejul acesta s'au înfăţişat d-lui ministru al şcoalelor doleanţele oltenilor în legătură cu înfiinţarea la Craiova a unui institut de cultură superioară prin strămutarea în chip provizoriu a uneia din facultăţile dela Cernăuţi sau Chişinău.

S'a ţăruit în deosebit pentru înfiinţarea unei facultăţi de agronomie în Craiova, deoarece Oltenia este o regiune agricolă unde o şcoală superioară de specialitate ar fi la locul ei.

D. Valentin Gabrielescu ajutor de primar s'a făcut ecoul municipiului, cerând înfiinţarea unei universităţi la Craiova unde se găseşte şi mediul trebuitor, este şi sufletul ce poate primi şi încălzi viaţa unei asemenea instituţiuni, precum sunt şi posibilităţi de realizare.

I. P. S. S. Mitropolitul Nifon, ca părinte spiritual al Olteniei, a arătat de asemeni nevoia de a se înfiinţa o universitate la Craiova, precizând că în această chestiune a şi înfocmit un memoriu pe care-l va preda d-lui ministru Caracostea.

Adaogăm că în legătură cu înfiinţarea unei facultăţi de agronomie la Craiova se dă, în cercurile locale, ca localul cel mai potrivit, şcoala normală de fete, care în afară de ferma depe lângă şcoală, mai posedă şi un teren agricol destul de potrivit nevoilor facultăţii de agronomie.

Şcoala normală de fete s'ar putea muta la gimnaziul „Regina Elisabeta" care, pentru nevoile sale reduse, nu ar avea ce face cu un local atâta de mare, iar pentru pregătirea agricolă a elevelor şcoalei normale de fete, terenul de lângă localul gimnaziului „Regina Elisabeta", fiind destul de bun.

Ar rămâne deci ca ministerul educaţiei naţionale, cu puţină bunăvoinţă să găsească posibilităţile de realizare a acestui deziderat al oltenilor.

Conferinţa administrativă

dela prefectura judeţului Suceava

Suceava, 21 August

Acum două zile s'a ţinut la prefectura judeţului Suceava o conferinţă administrativă, sub preşedinţia d-lui col. Traian Constantinescu, prefectul judeţului. Au mai fost de faţă d-nii: I. Ioachimescu, dr. O. Crăţchi şi G. Rotaru, pretori lt. col. D. Ursoiu, şeful poliţiei judeţene I. Jauca, primarul oraşului Suceava, dr. V. Calinovschi, medic primar al judeţului, dr. Bosnariu, medic primar veterinar, ing. Şerbănescu, şeful serviciului silvic judeţean, ing. C. Renei, directorul Camerei agricole, ing. I. Cogălniceanu, şeful serviciului agricol judeţean, subinginer I. Jean, şeful serviciului tehnic judeţean şi V. Colonescu, subinspector şcolar judeţean.

Conferinţa a fost deschisă de d. prefect *Traian Constantinescu*, care invită pe d-nii pretori să urmărească cu cea mai mare atenţie opera de ajutorare a familiilor nevoiaşe ale celor mobilizaţi. Ajutoarele să se dea numai celor cari au absolută nevoie şi să nu se facă abuzuri. Statul nu va mai putea acorda subvenţii; de aceea trebuie să recurgem la ori ce posibilităţi pentru strângerea de fonduri în scopul de mai sus, iar d-nii pretori vor revizui din nou bugetele comunale, trecând ori ce investiţie la fondul pentru ajutorarea familiilor celor mobilizaţi. Vor fi semnalaţi autorităţilor superioare acei membri ai comitetelor comunale care refuză concursul lor.

A doua problemă care a fost pusă în această conferinţă este acea a refugiaţilor. La prefectura de judeţ s'au întocmit tabele de toate categoriile de refugiaţi. Urmează ca d-nii pretori să supravegheze ca notarii comunali să comunice prefecturii de judeţ, săptămânal, orice distribuire a ajutoarelor şi mai ales pentru tratarea lor.

Punctul trei al conferinţei priveşte aprovizionarea populaţiei şi instituţiilor cu petrol şi produse petrolifere. In ce priveşte aprovizionarea populaţiei dela sate chestiunea nu e tocmai grea, de carece fiecare se va putea aproviziona cu 10—20 l. petrol în damigene, sticle, oale, etc. si afară de aceasta la sate sunt negustorii care vor fi obligaţi să-şi facă rost de vase mari pentru păstrarea petrolului. Mai greu va fi în localităţile unde sunt industrii. Pretorii au datoria de a lua contact cu proprietarii de industrii cărora să le pună în vedere să-şi procure rezervoare pentru aprovizionarea cu petrol, benzină şi motorină. Cea mai delicată problemă e a aprovizionării uzinei electrice din localitate, a abatorului din Burdujeni şi a fabricei de zahăr din Iţcani, cari au nevoie de mari cantităţi de păcură.

In privinţa aprovizionării oraşenilor cu petrol, primarul oraşului d. avocat Ioan Jauca, a promis că va lua măsurile necesare de aprovizionare, pentru care scop va ţine o consfătuire cu comercianţii din cuprinsul oraşului.

In privinţa aprovizionării populaţiei cu porumb, s'a luat înţelegere cu Federala din Doronoi, care s'a obligat să trimită porumbul necesar prefecturii de judeţ. Primarii vor strânge anticipat banii dela oameni, contra chitanţă, aşa că la sosirea vagoanelor porumbul să fie imediat plătit.

S'a mai discutat chestia eforiilor comunale de păşunat, întrucât cele mai multe comune n'au achitat Camerei agricole cotele cuvenite şi prevăzute în bugetele eforiilor, pe când Camera a distribuit comunelor seminţe în valoare de circa 500.000 lei. D-nii pretori sunt datori să supravegheze ca agenţii agricoli să plătească remizele înscrise în bugetele eforiilor.

Aproplindu-se începerea anului şcolar, autorităţile şcolare au datoria să ia din timp măsuri pentru curăţirea localurilor, repararea lor, etc. Tot în vederea începerii anului şcolar se vor face pregătiri şi eprovizionări de alimente pentru cantinele şcolare, spre a se veni în ajutorul copiilor sărmani. Toate acestea rămân pe seama autorităţilor şcolare mari şi mici, care vor ţine contactul pentru a ajunge la soluţii reale.

In privinţa stării sanitare a judeţului a raportat medicul de judeţ, care a promis că va lua măsuri pentru stârpirea unor cazuri de boală contagioase, care s'au ivit în judeţ

In ce priveşte starea drumurilor, a raportat domnul ing. Jean

In încheiere s'au discutat măsurile ce trebuiesc luate în judeţ pentru menţinerea ordinei, siguranţei, etc.

CUVÂNTUL D-LUI IACOB NIŞTE

Preşedintele Camerei de agricultură, d. Iacob Niste, a spus: Camerele funcţionează mult mai bine azi cu conducători numiţi dela centru de cât atunci când acest lucru se făcea prin alegere.

Fiecare sătean plugar să se îngrijească să facă cât mai multe semănături de oarece în viitor, grâul şi celelalte cereale, vor avea preţuri foarte mari. Apoi d. Iacob Niste repetă: Pământul acesta este al nostru şi va rămâne al nostru, aşa să ştiţi...

D. *Ludovic Bica* aduce mulţumiri în numele plugăriimii pentru cuvintele de asigurare şi încredere cari s'au rostit azi aci. D-sa asigură că primarii satelor se vor duce acasă şi vor spune sătenilor ce trebue să facă pentru binele lor, al neamului şi al ţării Româneşti întregită pe vecie.

Incheind consfătuirea d. prefect general V. Todoruţ a dorit tuturora spor la muncă şi i-a îndemnat încă odată să nu se îndoiască de viitorul românismului din Bihor care va rămâne totdeauna liber în ţara românească întregită.

Subcentre de valorificare a grâului in jud. Iaşi

Iaşi, 20 August

Obţinând mandat de valorificare a grâului, Federala Iaşi a început o intensă acţiune în acest scop.

In primul rând s'au înfiinţat subcentre pentru valorificare în următoarele staţii: Iaşi, Cucuteni, Larga-Jijia, Vlădeni, Şoldana, Rediu, Podu Iloaia, Sârca, Belceşti, Cotnari şi Tg. Frumos.

Aceste subcentre vor cumpăra grâu, orz şi ovăz.

Tot prin ele se va aproviziona şi armata.

Cerc pastoral

in comuna Grivita (Tutova)

Bârlad, 21 August

Cercul pastoral al oraşului Bârlad a ţinut şedinţă, în ziua de 18 August, în parohia Grivita, păstorită de vrednicul preot C. Damian.

In dimineaţa zilei s'a oficiat slujba în sobor, iar după masă s'a ţinut în biserică şedinţa publică.

Şedinţa a fost deschisă prin executarea de către cântăreţii bisericeşti din Bârlad, membri ai cercului, a mai multor bucăţi religioase.

Preşedintele cercului, preotul D. Dumbravă, a rostit cuvântul de deschidere a şedinţei. Preot St. Vasilescu, protoereul judeţului, a vorbit despre „Adevărata credinţă".

In cuvinte alese şi cu nenumărate exemple din viaţă, Cuv. Sa a arătat care este adevărata credinţă, de care avem nevoie în vremea vieţii noastre pământeşti şi mai ales în vremurile grele prin care trecem.

La sfârşit, preotul respectiv a adus mulţumiri conferenţiarului şi credincioşilor cari au luat parte în număr atât de mare.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Din Vama Bucovinei

SFINŢIREA CAPELEI NOUI DEPE LANGA SCHITUL RARĂU. — In schitul Rarău (care este aproape de Pietrele Doamnei) s'a sărbătort în ziua de 15 August a. c. hramul bisericii. Anul acesta s'a sărbătorit cu deosebită cinste hramul, totodată sfinţindu-se noul paradis care poartă hramul Sf. Ioan Evanghelistul în amintirea bisericii vechi de la Sihăstria Rarău. Slujba a fost oficiată de un sobor de preoţi şi diaconi în frunte cu Protos. Dionisie, starețul mânăstirii Durău, de care depinde acest schit, c. s. protos. Martinian Conut, superiorul schitului, preot Mitocariu din com. Crucea, ierom. Varahil care a executat frumos parte din pictură, împreună cu Gh. Buburuzan. S'a oficiat un tedeum înălţându-se rugăciuni către Dumnezeu pentru M. S. Regele, I. P. S. Irineu, mitropolitul Moldovei şi Sucevei, membrii guvernului şi pentru binecredincioasa oştire.

Pentru a cunoaşte mai bine istoricul acestui schit reproducem inscripţia ce se află în pridvorul bisericii :

„Această sfântă biserică a schitului Rarău, care după spusa bătrânilor a fost făcută în dosul muntelui Rarău în locul Sihăstriei mai vechi a Câmpulungenilor — de către Petru Rareş Voevodul Moldovei la anul 1541. întru amintirea pribegiei sale dintre întâia şi a doua lui domnie, mutată fiind după răpirea Bucovinei dincoace de Pietrele Doamnei prin stăruin'ele Ieroshimonahului Sisoe, s'a sfinţit la anul 1800 cu hramul Adormirea Maicii Domnului, bucurându-se de ajutorul şi ocrotirea familiei Balş.

Majestatea Sa Regele Carol I după cumpărarea moşiei Broşteni dela familia Balş în anul 1877 cu prilejul venirii Sale la schit în 12 Iunie 1883 a orânduit să se facă repararea şi întreţinerea acestui sfânt lăcaş de către administraţia moşiei Regale Broşteni pentru pomenirea sa.

In anul 1914 acest schit a fost din nou reparat cu binecuvântarea I.P.S.S. Mitropolit Pimen al Moldovei şi Sucevei".

La această solemnitate, care a prilejuit cele mai înălţătoare momente de reculege sufletească, a participat multă lume din împrejurimi.

O consfătuire gospodărească la Oradea

Oradea, 20 August

Duminică dimineaţă a avut loc la prefectura Bihor o consfătuire cu toţi primarii din judeţ. Era nevoie de a se lua contact cu comunele, deoarece sunt lansate atâtea zvonuri în cât liniştea publică poate fi clintită. Apoi mai e ceva. Gospodăria, anul acesta, va fi mai grea întru cât s'a semănat mai puţin şi, deci, s'a produs mai puţin. Deci vor fi lipsuri cari trebuesc împlinite.

Cum era şi natural, la această consfătuire, a lua parte activă Camera de agricultură.

UN CUVÂNT DE ASIGURARE CĂTRE ŢĂRANI

D. general V. Todoruţ, adresându-se enormului număr de reprezentanţi ai satelor cari se găseau prezenţi, le-a spus: Să nu daţi crezare zvonurilor rele răspândite de duşmanii noştri. Nimic din ceeace se spune nu este adevărat. Să avem cea mai deplină încredere în noi înşine şi în conducătorii noştri cari nu ne vor lăsa în impas. Suntem înconjuraţi de elemente cari vor să ne învrăjbească pentru ca astfel să poată pescui în apă tulbure. Datoria noastră este să împiedecăm acţiunea pe care o desfăşoară aceste elemente. Dvs. primarii satelor trebue să fiţi liniştiţi şi liniştea d-vstră s'o împărtăşiţi şi oamenilor din sat. Fiecare să-şi caute liniştit de treabă, muncind pământul care este al nostru şi care va fi totdeauna al nostru.)

...ŞI SFATURI GOSPODĂREŞTI

Poate unii dintre d-voastră aţi rămas surprinşi de dispoziţiunile de a se treera la câmp nu în mijlocul satelor. E legitimă această surprindere. Ei bine am căutat să înlăturăm eventuale nenorociri S'a constatat că duşmanii noştri căutau să dea foc grămezilor de grâu ca să aprindă satele şi să sărăcească populaţia pentru a o îndemna apoi la revoltă. Toată lumea să priceapă că măsurile cari se iau nu au ca scop şicanarea ci binele sătenilor.

Duşmanii ar vrea să ne dezbine, distrugându-ne recolta şi astfel flămânzindu-ne.

Apoi d. general V. Todoruţ prefectul Bihorului a dat îndrumări asupra felului cum trebuesc executate lucrările agricole şi cum trebue organizată gospodăria comunală. Sătenii e neapărată nevoie să se întovărăşească aşa fel ca nicio muncă să nu rămână neexecutată. Trebue să dublăm eforturile mai ales că am avut un an slab. Anul care vine trebue să avem semănături pe întregul întins cultivabil al ţării. Sătenii au datoria ca să ajute femeile sărace ale consătenilor lor concentraţi. Apoi a dat îndrumări ca să se organizeze cantine şcolare spre a se putea veni astfel în ajutorul copiilor săraci ai satelor noastre.

REALIZĂRILE CAMEREI DE AGRICULTURĂ

D. *Al. Georgescu*, directorul Camerei de agricultură, a mulţumit d-lui prefect pentru cuvintele de asigurare date sătenilor. Ele au mers la inima tuturor.

Una din ţintele Camerei de agricultură este de a căuta prin toate mijloacele să îmbunătăţească starea plugarilor noştri. Cu cât plugărimea va avea o stare mai înfloritoare cu atât statul va fi mai puternic şi va putea să-şi organizeze toate domeniile de activitate în condiţiunile cele mai optime.

Trebue să căutăm prin toate mijloacele ca să ridicăm cantitatea de producţie. Anul acesta am avut un an slab şi un mare deficit de semănături. Trebue să ne străduim ca să umplem acest gol pentru la anul.

Camera de agricultură a făcut şi face eforturi pentru mărirea suprafeţelor semănate cu plante furajere, oleaginoase şi cu zarzavaturi.

După ce dă sfaturi cum trebue să se îngrijească terenurile pentru păşunat spune că culturile să fie adaptate la teren. La şes să dezvoltăm semănăturile de grâu şi porumb, iar la munte să sporim pomicultura. Camera de agricultură posedă pepinieră de unde se înpart puieţi populaţiei. Creşterea vitelor este o latură care trebue să preocupe mai mult ţărănimea noastră. Pentru aprovizionarea plugarilor cu grâu de sământă s'au făcut demersuri la forurile superioare.

ANCHETELE NOASTRE ÎN ARDEAL

INDICELE VITAL DIN TRANSILVANIA

ULTIMUL STUDIU ŞTIINŢIFIC IN LEGĂTURĂ CU PROBLEMELE DEMOGRAFICE ALE PROVINCIEI DE PESTE MUNŢI. — STRUCTURA ETNICĂ IN DOUĂ DECENII. — CUM SE PRFZINTĂ VITALITA TEA NEAMURILOR DELA 1919 PÂNĂ LA 1939

Cluj, August

Avem la îndemână ultimul studiu cu privire la evoluţia compoziţiei etnice a populaţiei din Transilvania. El aparţine d-lui Ioan Oprea, unul din intelectualii de seamă ai generaţiei tinere şi a fost editat de universitatea din Cluj.

Lucrarea este deosebit de preţioasă fiindcă ea se sprijină pe cea mai riguroasă metodă ştiinţifică de cercetare şi porneşte dela criterii absolut biologice. Pentru a exprima cât mai concludent materialul adunat, d. Oprea l-a împărţit în trei capitole. Unul cuprinde compoziţia etnică a populaţiei din provincia de peste munţi. Al doilea se referă la excedentul natural după neamuri. Al treilea lămureşte, cu o amplă documentare, vitalitatea populaţiei după grupe etnice.

In deosebi, capitolul din urmă prezintă un interes cu totul particular, deoarece pentru prima dată problema indicelui vital este desbătută pe larg în lumina criteriilor ştiinţifice. In privinţa aceasta autorul ne dă o descriere amănunţită a cifrelor evolutive, atât din interiorul ţării, cât şi sub raportul comparaţiilor cu alte state.

Cel mai urcat indice se găseşte în Olanda şi Noua Zeelandă, în care la proporţia relativ scăzută a natalităţii, corespunde una foarte redusă a mortalităţii, stare considerată ideală. Un indice scăzut, sub o sută, are Franţa. In schimb, Romănia face parte din ţările care au indice vital urcat şi urmează în tabloul grafic al d-lui Oprea imediat după Statele Unite.

In Transilvania, indicele cel mai urcat îl prezintă românii. In perioada dela 1935 până în 1939 s'a menţinut la 152.59, urmând după el germanii cu 148,64 şi numai în al treilea rând populaţia maghiară cu 141.95.

In Crişana şi Maramureş a fost ceva mai scăzut. Totuşi populaţia românească are şi aici întâietate având un indice de 143.02, pe când al maghiarilor a înregistrat 116.32.

In general, indicele dovedeşte, că deşi condiţiile de trai sunt egale pentru toţi locuitorii provinciei de peste munţi, totuşi în ce priveşte vigcarea biologică, sunt deosebiri remarcabile. De altfel, fenomenul nu este de dată recentă, şi nu odată înşişi oamenii de ştiinţă ai fostei stăpâniri maghiare au fost constrânşi a ţine cont de natalitatea urcată a românilor din Transilvania.

Deasemeni nu putem scăpa cu vederea felul judicios cum tratează autorul compoziţia etnică a populaţiei. Când ne ocupăm de evoluţia etnică a neamurilor — spune d. Oprea — suntem nevoiţi să deosebim două perioade: una înainte de alipirea provinciilor la vechea ţară şi alta după această perioadă. Inainte de unire din punct de vedere etnic, populaţia a fost dirijată şi poate mai mult de cum trebuia. Sistemul de stat opera în mod vădit contra evoluţiei firesti, iar acest lucru îl dovedesc cele mai multe statistici.

Astfel, recensământul din 1920, prelucrat într'o lucrare monumentală de dr. Iosif Jekelfalusi în colaborare cu Ignacz Acsady, deşi nu cuprindea date relative la naţionalităţi, totuşi pe bază de registre, în care locuitorii ţării au fost trecuţi cu numele, au împărtit populaţia şi pe neamuri, natural, după bunul lor plac. Cu toate acestea, autorii amintiţi, ca şi Martin Schwartner, un vechi statistician maghiar, nu au contestat majoritatea etnică a românilor din Transilvania, ci le-a recunoscut o proporţie de 60 la sută. Acelaş Schwartner afirmă despre români că aveau un spor de populaţie foarte mare. Baronul L. Lang confirmă această constatare sprijinindu-se pe datele lui P. Balogh.

Dela 1720 până la 1840, adică în 120 ani, statisticienii unguri au căutat să diminueze mereu proporţia românilor, cu toate că cei mai mulţi autori s'au plâns că naţionalitatea românească s'a dovedit a fi cea mai rezistentă faţă de tendinţele de asimilare ale maghiarilor. Abia recensământul din 1850 a înregistrat pentru prima oară naţionalitatea cetăţenilor. La acest recensământ ca şi la cele din 1857, 1869, 1880, 1890, 1900 şi 1910, românii din Ardeal, Banat, Crişana şi Maramureş au format majorităţi sdrobitoare.

Deci, pe baza acestei realităţi Ardealul a revenit în 1918 acolo unde era locul lui definitiv. Noi ne-am menţinut nu graţie unei situaţii economice sau politice favorabilă, ci datorită unei puteri biologice extraordinar de mare.

Iar această vigurozitate nu este o afirmaţie necontrolabilă. In lucrarea sa „Die Rumänen sind die zäheste Rasse der Erde" Albert Wirth spune că românii constituesc cea mai tenace rasă de pe faţa pământului. Apoi, în „Siebenbürger Zeitung" se scria la 1786, că naţiunea română este o naţiune colosală, iar profesorul sas Andreas Wellwan arăta în 1843, că poporul român are înaintea lui un viitor frumos şi mare.

Datorită acestor însuşiri, la primul recensământ românesc executat după norme ştiinţifice imitate şi de alte state, populaţia din Ardeal, Banat, Crişana şi Maramureş s'a declarat conform voinţei ei, iar rezultatul statistic a arătat încă odată majoritatea sdrobitoare a elementului românesc deţinută în cuprinsul provinciei de peste munţi.

Iată câteva scurte menţiuni despre lucrarea atât de interesantă a d-lui Ioan Oprea. Mai ales lămuririle referitoare la indicele de vitalitate şi constatările adunate din autori germani şi maghiari, aduc tezei noastre argumente biologice de o valoare ce nu poate fi contestată de nimeni. Orice teorie aplicată procesului demografic rămâne infirmată la prima cercetare ştiinţifică. Adevărul este unul singur şi anume, în desvoltarea numerică a populaţiei din provincia de peste munţi arbitrul în lungul veacurilor a rămas un singur element, cel biologic, de o superioritate incontestabilă în mijlocul românilor.

V. M.

Nenorocirea

din comuna Priponeşti (judeţul Tutova)

Bârlad, 21 August

Copila Emilia Murgoci, în etate de 8 ani, din com. Priponeşti ,pe când se juca într'un scrânciob a alunecat şi a căzut cu pântecele în piciorul unui scaun ce se găsea în apropiere.

Cu toate ajutoarele date la spitalul „Beldiman" din localitate nefericita copilă a încetat din viaţă.

Parchetul a autorizat înmormântarea.

PIATA PEŞTELUI LA BRĂILA

Brăila, 21 August

La halele pescăriilor statului a sosit cantitatea totală de 18 mii 209 kg. peşte.

La licitaţie s'a vândut: năsetrul lei 127—146 kg.; icre de nisetru lei 800; cega, lei 50—100; mreana, lei 22—28; crap de 2 kg. lei 18—29; crap de 2—4 kg. lei 37—42; crap de 4 kg. lei 45—53; şalău lei 34—50; ştiuca, lei 18—28; avat, lei 22—28; somn de 1 kg. lei 15—23; somn de 1—4 kg. lei 18—30; somn de 4—10 kg. lei 37—46; somn de 10 kg. lei 70; caras, lei 12—26; biban, lei 8—18; babuşca, lei 12—22; fusar, lei 32—38; albitura, lei 12—16 şi obleţul 14—20,50 kg.

Cota apelor Dunării

DIN PORTURILE ROMANEŞTI

PORTURILE	Aug. 1940	
	20	21
Baziaş	190	194
Brencova	161	168
Orşova	243	246
T. Severin	280	280
Cetatea	266	—
Calafat	260	—
Bechet	257	254
Corabia	244	249
T. Măgurele	244	241
Zimnicea	281	273
Giurgiu	295	285
Oltenita	308	288
Călăraşi	288	—
Cernavodă	320	305
Hârşova	397	384
Brăila	389	380
Galaţi	380	372
Tulcea	264	259
Ismail		
Chilia		

IN SUS DE BAZIAŞ

PORTURILE	Aug 1940	
	19	20
Regensburg	207	200
Hofkirchen	285	290
Passau	464	465
Linz	238	250
Struden	390	350
Viena	308	313
Bratislava	162	199
Komarno	307	—
Budapesta	268	—
Mohacs	342	—
Bogojevo	393	391
Novisad	324	328
Zemun	229	235
RAUL DRAVA		
Barcs	20	—
Osijek	152	156
RAUL SAVA		
Brod	134	124
RAUL TISA		
Tokay	39	—
Seghedin	86	—
Titel	290	294

Ajutorarea refugiaţilor stabiliţi la Cluj

Cluj, 20 August

In oraşul Cluj, ca şi în toată ţara, asistenţa refugiaţilor din Basarabia şi Bucovina a fos încredinţată „Crucii Roşii". Filiala Crucii Roşii din Cluj şi-a putut îndeplini această grea misiune numai cu sprijinul binevoitor al publicului. Numele donatorilor s'au publicat regulat în ziarele din Bucureşti şi localitate.

Infăptuirile Crucii Roşii în folosul refugiaţilor n'au putut fi cunoscute decât de refugiaţi şi de conducere.

Pentru ca toţi donatorii generoşi să ştie cum au fost folosiţi banii adunaţi, publicăm mai jos o scurtă dare de seamă .

Asistenţa refugiaţilor a început în oraşul Cluj, în ziua de 30 Iunie. Numărul total al refugiaţilor a fost de 224.

Ajutoarele distribuite au constat din hrană, încartiruire, îmbrăcăminte, medicamente, etc. după cum urmează :

S'au dat 3.8667 de mese în valoare de 95.010 lei. S'au dat ajutoare în bani la 77 persoane, fie pentru transporturi, fie pentru instalare sau întreţinere în diferite locuri, 61.730 lei. Pentru îmbrăcăminte, reparaţii de ghete, spălatul rufelor, etc., în sumă de 49.008 lei; medicamente 11.257 lei; înmormântări (trieji), 13.128 lei.

Un număr de 22 familii, aşezate definitiv în Cluj, au fost înzestrate cu lucruri de utilitate casnică. Până la data de 15 August 1940 „Crucea Roşie", filiala Cluj, a primit pentru ajutorarea refugiaţilor, pe diferite liste de subscripţie 407.181 lei şi a cheltuit 230.128 lei. Suma disponibilă (177.053 lei) va fi folosită şi mai departe în folosul refugiaţilor.

„Crucea Roşie" mulţumeşte călduros tuturor donatorilor mari şi mici. Conştient de greutăţile ce sporesc acum în ajun de deschiderea şcolilor şi de iarnă, comitetul „Crucii Roşii" apelează din nou la bunătatea clujenilor, ca să-i dea preţiosul lor sprijin spre a continua şi spori această operă de iubire frăţească, în ceasul de grea durere.

*

Din partea noastră, adresăm publicului clujean cea mai călduroasă rugăminte să primească cu toată dragostea apelul „Crucii Roşii" şi să dea din toată inima obolul său, pentru ca pribegia fraţilor noştri să fie mai puţin dureroasă. In acelaş timp, mişcaţi de tot ceeace „Crucea Roşie" face pentru refugiaţi îndreptăm un gând, plin de recunoştinţă P. S. Episcop Nicolae Colan, preşedintele filialei Cluj, precum şi comitetului de doamne, în frunte cu d-na Zoiţa inginer Dordea, vicepreşedinta filialei pentru înţelegerea şi bunătatea arătată refugiaţilor.

Cine doreşte să cunoască toate durerile refugiaţilor, dar şi toată iubirea care a întâmpinat pe fraţii noştri refugiaţi, să se ostenească până la sediul „Crucii Roşii", în str. Memorandului 21, ca să vadă câtă neobosită muncă se depune din partea doamnelor şi cât de vii sunt sentimentele de recunoştinţă ale tuturor refugiaţilor faţă de „Crucea Roşie", filiala Cluj.

Furtul dela cimitirul „Eternitatea" din Botoşani

Botoşani 20

Autorităţile locale au fost încunoştinţate despre un îndrăznet furt săvârşit astă noapte la locuinţa administratorului Weiner de la cimitirul „Eternitatea", situată chiar lângă intrarea principală.

Având mai multe apartamente, hoţii — a căror indentitate nu este încă nici bănuită — s'au introdus într'unul nelocuit, din faţă, de unde au ridicat tot ce au găsit mai de preţ: covoare, haine, rufărie şi — din sertarul unui scrin — câteva mii de lei. Apoi au dispărut.

Furtul a fost observat dimineaţa, când d. Weiner a ieşit în cimitir după treburi.

S'a deschis o anchetă, dar ceeace pare curios în această lovitură este că: cimitirul are paznici de noapte şi e foarte bine luminat.

Un apel al soc. „Crucea Roşie" filiala Brăila

Brăila, 21 August

Societatea „Crucea Roşie", filiala locală, de sub preşedinţia d-lui comandor C. Cerna, a lansat un apel prin care arată că, printre familiile refugiaţilor din Basarabia şi Bucovina, sunt mulţi cari au numeroşi copii, iar mulţi copii pierzându-se de părinţii şi neamurile lor au ajuns singuri la noi.

Creşterea, educaţia şi instrucţia acestor copii constitue o problemă de mare importanţă, care urmează să fie rezolvată cât mai curând, fiindcă altfel mulţi vor fi siliţi să apuce pe căi greşite.

Deaceea soc. „Crucea Roşie" propune tuturor inimilor caritabile, familiilor, instituţiilor de cultură, comerţ şi industrie, etc., cari sunt în măsură a le procura mijloacele necesare unei solide instrucţiuni şi educaţie să ia sub protecţia lor câte unul din aceşti copii şi să le călăuzească paşii până când ei vor putea să-şi câtige un loc demn în mijlocul societăţii româneşti.

Pentru salvarea